Dikey Geçişte Haklı Beklenti

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 8. Daire	05.02.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/4979	2026/567	2547 s.K. 45/a-e, 6114 s.K. 7, 4 s. CBK 346-347, İYUK 20/B

ÖZET

2021'de İç Mekan Tasarımı ön lisansına kaydolan davacı, 2025 DGS Kılavuzu'nda geçilebilecek programların yediden üçe inip Mimarlığın çıkarılmasının iptalini istedi. Danıştay, ön lisans kaydının istisnai DGS yolunda haklı beklenti doğurmadığını, kamu yararı gözetildiğini belirterek davayı reddetti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/dikey-geciste-mimarlik-kaldirilmasi-hakli-beklenti-danistay-2026-567/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 8. Daire Başkanlığı 2025/4979 E. , 2026/567 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2025/4979

Karar No : 2026/567

DAVACI : ...

VEKİLİ : Av. ...

DAVALILAR : 1- ... Başkanlığı

VEKİLİ : Av. ...

2- ... Başkanlığı

VEKİLİ : Av. ...

DAVANIN ÖZETİ:ÖSYM tarafından yayımlanan 2025 Dikey Geçiş Sınavı (DGS) Kılavuzu'nda İç Mekan Tasarımı ön lisans programı mezunlarının dikey geçiş yapabileceği lisans programlarının sayısının azaltılmasına ve Mimarlık Bölümüne geçişin kaldırılmasına ilişkin düzenlemenin iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI :2025 DGS Kılavuzu'nda İç Mekan Tasarımı programı mezunlarının dikey geçiş yapabileceği lisans programı sayısının 7'den 3'e düşürüldüğü, Mimarlık bölümünün temel mesleki geçiş alanları listesinden çıkarıldığı, davacının eğitim ve meslek hayatına yönelik beklentilerinin ortadan kaldırıldığı, hukuki güvenlik ve haklı beklenti ilkesi gereğince öğrencilerin kayıt oldukları tarihteki mevzuata güvenerek eğitim hayatını planladığı, yapılan değişikliğin öngörülebilirlik ilkesini ihlal ettiği ileri sürülmektedir.

DAVALI İDARELERİN SAVUNMALARI :

... KURULU BAŞKANLIĞI'NIN SAVUNMASI : Dikey Geçiş Sınavı (DGS) ile yapılan yerleştirmelerin Yükseköğretim Kurumları Sınavında (YKS) başarı sıralaması şartı aranan Mimarlık, Mühendislik ve Hukuk gibi bazı lisans programlarına geçmenin istisnai bir yolu olduğu, ancak fırsat eşitliği ve adalet ilkesinin korunması amacıyla istisnai imkanların bu temel ilkeleri aşmanın bir yolu olarak düşünülmemesi gerektiği, İç Mekan Tasarımı ön lisans programına kayıt yaptırmanın istisnai bir yol olan DGS ile lisans programlarına geçiş yapma konusunda haklı beklenti oluşturmayacağı, bahsi geçen bölüme YKS sonrası ayrılacak kontenjanlar dahilinde geçilmesinin önünde engel bulunmadığı belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmaktadır.

...BAŞKANLIĞI'NIN SAVUNMASI : DGS'ye yönelik ilkeler, kurallar ve kontenjanların Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirlendiği ve YÖK Genel Kurulu kararı doğrultusunda kılavuz haline getirildiği, kurumlarının uygulayıcı nitelikte olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ :...

DÜŞÜNCESİ : Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.
DANIŞTAY SAVCISI: ...

DÜŞÜNCESİ : Dava; Pamukkale Üniversitesi, Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, İç Mekan Tasarımı Bölümü mezunu olan davacı tarafından, ÖSYM tarafından yayınlanan 2025 Dikey Geçiş Sınavı (DGS) Klavuzu'nda İç Mekan Tasarımı ön lisans programı mezunlarının dikey geçiş yapabileceği lisans programlarının sayısının azaltılması ile Mimarlık Bölümüne geçişin kaldırılmasına ilişkin düzenlemenin iptali istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 7. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinde, "Yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretim programlarının asgari ders saatlerini ve sürelerini, öğrencilerin yatay ve dikey geçişleriyle ve yüksekokul mezunlarının bir üst düzeyde öğrenim yapmalarına ilişkin esasları Üniversitelerarası Kurulun da görüşlerini alarak tespit etmek," Yükseköğretim Kurulunun görevleri arasında sayılmış, aynı Kanunun "Yükseköğretime giriş ve yerleştirme" başlıklı 45.

maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, "Yükseköğretim kurumlarına giriş ve yerleştirme işlemleri imkân ve fırsat eşitliğini sağlayacak tedbirleri almak kaydıyla, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yapılır."; (e) bendinde ise, "Önlisans mezunları için, ilişkili lisans programlarında belirlenmiş kontenjanın yüzde onunu geçmeyecek şekilde Yükseköğretim Kurulu kararı ile her yıl dikey geçiş kontenjanı ayrılabilir." hükümlerine yer verilmiştir.

Öte yandan, Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesinde, meslek yüksekokulları ile açıköğretim ön lisans programlarından mezun olanların, bitirdikleri alanların devamı niteliğindeki lisans programlarına dikey geçiş yapmaları amacı ile lisans programlarında kontenjan ayrıllacağı, bu kontenjanlar, sınavsız olarak meslek yüksekokulları programlarına devam ederek mezun olan öğrencilerin yüzde onundan az olmayacağı, meslek yüksekokulu ve açıköğretim ön lisans mezunlarından örgün öğretim ve açıköğretim lisans programlarına dikey geçiş yapmak üzere başvurma şartlarını taşıyanlar için hangi lisans programlarının açılacağı, açılacak lisans programlarına meslek yüksekokulları ve açıköğretimin hangi programını bitirenlerin başvurabileceği, bu programların kontenjanları ve programlara yapılacak yerleştirmede kullanılacak puan türleri, dikey geçiş yapılacak üniversitelerin görüş ve önerileri de dikkate alınarak Yükseköğretim Kurulunca belirlenip ilan edileceği hükmüne, "Sınav Kılavuzu ve Başvuru İşlemleri" başlıklı 6. maddesinde ise, "Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) her yıl, meslek yüksekokulu ve açıköğretim önlisans mezunları ile o yıl son sınıfta olup staj dışındaki mezuniyet şartlarını yerine getirenlerin hangi lisans programlarına dikey geçiş için başvurabileceklerini, bu programların koşullarını ve bu programlara alınacak öğrenci sayılarını gösteren bir kılavuz hazırlar. Bu kılavuzda, adayların nasıl başvurabilecekleri, lisans programı tercihlerini nasıl yapacakları, sınav, değerlendirme ve yerleştirme işlemleri, meslek yüksekokulu müdürlükleri ve açıköğretim önlisans programlarının bağlı olduğu birimlerce yürütülecek işlemlerle ilgili ilke ve kurallar yer alır. Bu kılavuz, Yükseköğretim Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer..." hükmüne yer verilmiştir.

22/08/2024 tarih ve 14 sayılı Yükseköğretim Genel Kurulu kararının (iç mekan tasarımı bölümü ile ilgili) (a) maddesinde; "Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca hazırlanan 2024 Dikey Geçiş Sınavı (DGS) Tercih Kılavuzu Taslağı ile TBMM Kamu Denetçiliği Kurumunun, üniversitelerin, vb kurumların 2024 (DGS) Başvuru Kılavuzu Tablo-2'de (Ön lisans mezuniyet alanlarına göre dikey geçiş yapılabilecek lisans programları tablosu) yapılan değişikliklerin gerekçelerine ilişkin bilgi talepleri incelendi. Yapılan inceleme neticesinde;

a) 2024 Dikey Geçiş Sınavı Başvuru Kılavuzu (DGS) Tablo-2'de, mesleki üst öğrenim değerlendirilmelerinde ve dikey geçiş hareketliliğinde hak kayıplarına sebep olan sorunların çözümü için Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması dikkate alınarak Tablo-2'de yapılan değişikliklerin 2024 DGS Tercih Kılavuzunda da yayımlanmasına,.." karar verilmiştir. Dosyanın incelenmesinden, 2021 yılında Pamukkale Üniversitesi, Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu İç Mekan Tasarımı Ön Lisans programına kayıt yaptıran ve 2025 yılında anılan programdan mezun olan davacının kayıt yaptırdığı tarihte yürürlükte olan 2021 Dikey Geçiş Sınavı Kılavuzu'nun "TABLO-2. Ön Lisans Mezuniyet Alanlarına Göre Dikey Geçiş Yapılabilecek Lisans

Programları" başlıklı tablosunda, "İç Mekan Tasarımı" ön lisans programından dikey geçiş yapılabilecek lisans programları; El Sanatları, Geleneksel Türk Sanatları, İç Mimarlık, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım, Mimarlık ve Tezhip Sanatı olarak sayılmış, 2022 ve 2023 Dikey Geçiş Sınavı Kılavuzu'nda da aynı düzenlemeye yer verilmiş, 10/05/2024 tarihinde yayımlanan 2024 Dikey Geçiş Sınavı Başvuru Kılavuzu'nun "TABLO-2. Ön Lisans Mezuniyet Alanlarına Göre Dikey Geçiş Yapılabilecek Lisans Programları" başlıklı tablosunda, "İç Mekan Tasarımı" ön lisans programından dikey geçiş yapılabilecek lisans programları; İç Mimarlık, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım olarak belirlenmiş ve Mimarlık programına yer verilmemiş, aynı yaklaşım dava konusu 2025 yılı DGS Kılavuzu'nda da korunmuştur. İdareler, normlar hiyerarşisine aykırı olmayacak şekilde, hizmette etkinliğin sağlanması için gerekli önlemleri alma, bu kapsamda mevzuat değişikliği yapma hususunda takdir yetkisine sahiptirler. Kamu hizmetlerinin hangi koşullar altında ve nasıl yürütüleceğini önceden saptamak her zaman mümkün olmadığı için, gelişen durumlara ayak uydurmak ve ortaya çıkan ihtiyaçları karşılayabilmek amacıyla düzenleyici işlemler üzerinde gerekli değişiklikleri yapma hususunda idarelerin takdir yetkisi bulunmakla birlikte, idareye tanınan bu yetkinin keyfi olarak kullanılmaması gerektiği hususu açıktır. İdareye tanınan bu yetkinin başta kamu yararı olmak üzere hizmet gereklerine, hukuk devleti, hukuk güvenliği ve kazanılmış haklara riayet ilkelerine uygun olarak kullanılması gerekmektedir.

Hukuk devleti ilkesinin ön koşullarından biri olan "hukuk güvenliği" ile kişilerin hukuki güvenliğinin sağlanması amaçlanmaktadır. Hukuk güvenliği ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda, önceden oluşmuş hukuksal durumların, sonradan yapılacak işlemlerle değiştirilmesi, hukuktan beklenen güvenle bağdaşmayacaktır.

"Kazanılmış hak" ise doktrinde, yürürlükteki hukuka uygun olarak doğan ve böylece kişiye özgü lehte sonuçlar doğurmuş, daha sonra mevzuat değişikliği ya da işlemin geri alınması gibi durumların varlığına rağmen hukuk düzenince korunması gereken bir hak olarak tanımlanmaktadır. İdarenin ister düzenleyici işlem, ister bir taahhüt, isterse uzun süren bir uygulamasına güvenerek olsun, bireylerin çıkarlarına ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ümit etmelerine de "haklı beklenti" denilmektedir.

Anayasa Mahkemesinin 25/07/2019 tarih ve E:2017/18, K:2019/66 sayılı kararında da belirtildiği üzere, haklı beklenti, bireyin kendisine güvenerek hareket ettiği, lehine olan bir hukuk metninde öngörülemez bir değişiklik yapılması ve bu öngörülemez değişikliğin herkes yönünden objektif olarak beklenebilecek bir beklentiyi sonuçsuz bırakması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gündeme gelmektedir. Ancak bir beklentinin hukuken korunabilmesi için anılan koşulların gerçekleşmesi yeterli olmayıp bu beklentinin korunmasına engel teşkil eden bir kamu yararının da bulunmaması gerekmektedir.

Davacı tarafından; İç Mekan Tasarımı programına kayıt yaptırdığı tarihte yürürlükte olan Kılavuz'da sayılan Mimarlık programına dikey geçiş yapabileceğine ilişkin haklı beklentisinin ihlal edildiği ileri sürülmüş ise de; İç Mekan Tasarımı ön lisans programına kayıt yaptıran davacının bu programda

öğrenim görmek ve bu öğrenim nedeniyle kazanılan ünvan veya haklardan yararlanmak amacıyla kayıt yaptırdığının kabul edilmesi gerektiği, söz konusu programa kayıt yaptırmanın, istisnai bir yol olan Dikey Geçiş Sınavı ile lisans programlarına geçiş yapma konusunda haklı beklenti oluşturmayacağı, değişen koşullar dikkate alınarak ön lisans programlarından dikey geçiş yapılabilecek lisans programlarının değiştirilmesi hususunda davalı idarenin takdir yetkisi bulunduğundan, bu takdir yetkisi kapsamında idarece, lisans programlarında öğrenim gören mevcut öğrenci sayısı ile bu programlara olan toplumsal ihtiyacın ve ön lisans programları ile lisans programları arasındaki ilişkinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda kamu yararı gözetilerek yapılan değişiklikte hukuka aykırılık bulunmamaktadır. (Nitekim, İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 20/02/2025 tarih ve E:2025/122, K:2025/380 sayılı kararı da aynı yöndedir.)Kaldı ki, dava konusu edilen değişikliğin davacının mezun olduğu tarihten önce başlayan bir sürecin devamı niteliğinde olduğu dikkate alındığında, bu anlamda da haklı beklenti ve korunacak bir haktan söz etmeye olanak bulunmamaktadır. Açıklanan nedenlerle, haksız açılan davanın reddine karar verilmesi gerektiği, düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 20/B maddesi uyarınca işin gereği görüşüldü:

HUKUKİ SÜREÇ :

Davacı, 08/09/2021 tarihinde Pamukkale Üniversitesi Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu İç Mekan Tasarımı bölümüne kayıt olmuştur.

2024 tarihinden önce Dikey Geçiş sınavı (DGS) Başvuru Kılavuzlarında “İç Mekan Tasarımı” bölümünden mezun olanların tercih edebileceği lisans programları; El sanatları, Geleneksel Türk Sanatları, Tezhip Sanatı, Mimarlık, İç Mimarlık, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım, olarak belirlenmiştir.

10/05/2024 tarihli Dikey Geçiş Sınavı (DGS) Başvuru Kılavuzu’nda bu sayı üç’e düşürülmüş ve tercih edilebilecek lisans programları; İç Mimarlık, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım, olarak belirlenmiştir.

21/05/2025 tarihinde yayınlanan 2025 DGS Başvuru Kılavuzu ile 28/08/2025 tarihinde yayınlanan DGS Tercih Kılavuzunda da “İç Mekan Tasarımı” bölümünden mezun olanların tercih edebileceği lisans programları aynı şekilde belirlenmiştir.

Davacı, 2025 DGS’ye 20/07/2025 tarihinde girmiş ve 24/07/2025 tarihinde önlisans programından mezun olmuştur.

Tercih edebileceği lisans programlarının düşürülmesi nedeniyle, Kılavuz’un ilgili kısmının iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

İLGİLİ MEVZUAT :

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 'Yükseköğretim Kurulu' başlıklı 6. maddesinin (a) fıkrasında; "Yükseköğretim Kurulu, tüm yüksek öğretimi düzenleyen ve yükseköğretim kurumlarının faaliyetlerine yön veren, bu kanunla kendisine verilen görev ve yetkiler çerçevesinde özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, bir kuruluştur. Yükseköğretim Kuruluna; Yükseköğretim Denetleme Kurulu ile gerekli planlama, araştırma, geliştirme, değerlendirme, bütçe, yatırım ve koordinasyon faaliyetleri ile ilgili birimler bağlıdır." hükmüne yer verilmiş, 'Yükseköğretim Kurulunun görevleri' başlıklı 7. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde; "Yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim-öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının ihtiyaç duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlamak, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak," hususu ile (b) bendinde; "Yükseköğretim kurumları arasında bu Kanunda belirlenen amaç, ilke ve hedefler doğrultusunda birleştirici, bütünleştirici, sürekli, ahenkli ve geliştirici işbirliği ve koordinasyonu sağlamak," hususu Yükseköğretim Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış, 'Yükseköğretime giriş ve yerleştirme' başlıklı 45. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde; "Yükseköğretim kurumlarına giriş ve yerleştirme işlemleri imkân ve fırsat eşitliğini sağlayacak tedbirleri almak kaydıyla, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yapılır." hükmü, (e) fıkrasında; "Ön lisans mezunları için, ilişkili lisans programlarında belirlenmiş kontenjanın yüzde onunu geçmeyecek şekilde Yükseköğretim Kurulu kararı ile her yıl dikey geçiş kontenjanı ayrılabilir." hükmü düzenlenmiştir.

4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 'Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı' başlıklı 25. bölümünde; Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı'nın teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiş olup 346. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinde; kılavuz; ölçme, seçme ve yerleştirme işlemlerine ilişkin uyulması gereken kurallar, duyurular veya yol gösterici açıklamalardan oluşan ve adaylar ile diğer ilgilileri bağlayıcı olan basılı veya elektronik ortamdaki bilgi paketi olarak tanımlanmış, 347. maddesinin 2. fıkrasının (i) bendinde ise; görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idari düzenlemeler yapmak ve kılavuzlar hazırlamak, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı'nın görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun'un 'Temel ilkeler' başlıklı 7. maddesinin 1. fıkrasında; "Sınav, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme işlemleri, güvenilirlik, gizlilik, tarafsızlık, bilimsellik ilkeleri çerçevesinde ve adaylara fırsat eşitliği sağlayacak biçimde yapılır." hükmü, 7. fıkrasında; "Yükseköğretim ile ilgili sınavlar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır. " hükmü yer almıştır.

19/02/2002 tarih ve 24676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmeliğin 'Kontenjan' başlıklı 5. maddesinde; "Meslek yüksekokulları ile açıköğretim ön lisans programlarından mezun olanların, bitirdikleri alanların devamı niteliğindeki lisans

programlarına dikey geçiş yapmaları amacı ile lisans programlarında kontenjan ayrılır. Bu kontenjanlar, sınavsız olarak meslek yüksekokulları programlarına devam ederek mezun olan öğrencilerin yüzde onundan az olmaz. Meslek yüksekokulu ve açıköğretim ön lisans mezunlarından örgün öğretim ve açıköğretim lisans programlarına dikey geçiş yapmak üzere başvurma şartlarını taşıyanlar için hangi lisans programlarının açılacağı, açılacak lisans programlarına meslek yüksekokulları ve açıköğretimin hangi programını bitirenlerin başvurabileceği, bu programların kontenjanları ve programlara yapılacak yerleştirmede kullanılacak puan türleri, dikey geçiş yapılacak üniversitelerin görüş ve önerileri de dikkate alınarak Yükseköğretim Kurulunca belirlenir ve ilan edilir." hükmüne, 'Sınav Kılavuzu ve Başvuru İşlemleri' başlıklı 6. maddesinde; "Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) her yıl, meslek yüksekokulu ve açıköğretim önlisans mezunları ile o yıl son sınıfta olup staj dışındaki mezuniyet şartlarını yerine getirenlerin hangi lisans programlarına dikey geçiş için başvurabileceklerini, bu programların koşullarını ve bu programlara alınacak öğrenci sayılarını gösteren bir kılavuz hazırlar. Bu kılavuzda, adayların nasıl başvurabilecekleri, lisans programı tercihlerini nasıl yapacakları, sınav, değerlendirme ve yerleştirme işlemleri, meslek yüksekokulu müdürlükleri ve açıköğretim önlisans programlarının bağlı olduğu birimlerce yürütülecek işlemlerle ilgili ilke ve kurallar yer alır. Bu kılavuz, Yükseköğretim Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer..." hükmüne yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

İdareler, normlar hiyerarşisine aykırı olmayacak şekilde, hizmette etkinliğin sağlanması için gerekli önlemleri alma, bu kapsamda mevzuat değişikliği yapma hususunda takdir yetkisine sahiptirler. Kamu hizmetlerinin hangi koşullar altında ve nasıl yürütüleceğini önceden saptamak her zaman mümkün olmadığı için, gelişen durumlara ayak uydurmak ve ortaya çıkan ihtiyaçları karşılayabilmek amacıyla düzenleyici işlemler üzerinde gerekli değişiklikleri yapma hususunda idarelerin takdir yetkisi bulunmaktadır.

Ancak, idareye tanınan bu takdir yetkisinin, idarenin keyfi olarak hareket edebileceği anlamına gelmeyeceği de açıktır. Zira, takdir yetkisi ile idareye ancak hukuk kuralları içinde hareket özgürlüğü tanınmış olduğundan, kanun koyucu tarafından idareye tanınan bu yetkinin başta kamu yararı olmak üzere hizmet gereklerine, hukuk devleti, hukuk güvenliği ve kazanılmış haklara riayet ilkelerine uygun olarak kullanılması gerekmektedir.

Hukuk devleti ilkesinin ön koşullarından biri olan "hukuk güvenliği" ile kişilerin hukuki güvenliğinin sağlanması amaçlanmaktadır. Hukuk güvenliği ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda, önceden oluşmuş hukuksal durumların, sonradan yapılacak işlemlerle değiştirilmesi, hukuktan beklenen güvenle bağdaşmayacaktır.

"Kazanılmış hak" ise doktrinde, yürürlükteki hukuka uygun olarak doğan ve böylece kişiye özgü lehte sonuçlar doğurmuş, daha sonra mevzuat değişikliği ya da işlemin geri alınması gibi durumların varlığına rağmen hukuk düzenince korunması gereken bir hak olarak tanımlanmaktadır.

İdarenin ister düzenleyici işlem, ister bir taahhüt, isterse uzun süren bir uygulamasına güvenerek olsun, bireylerin çıkarlarına ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ümit etmelerine de "haklı beklenti" denilmektedir.

Anayasa Mahkemesinin 25/07/2019 tarih ve E:2017/18, K:2019/66 sayılı kararında da belirtildiği üzere, haklı beklenti, bireyin kendisine güvenerek hareket ettiği, lehine olan bir hukuk metninde öngörülemez bir değişiklik yapılması ve bu öngörülemez değişikliğin herkes yönünden objektif olarak beklenebilecek bir beklentiyi sonuçsuz bırakması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gündeme gelmektedir. Ancak bir beklentinin hukuken korunabilmesi için anılan koşulların gerçekleşmesi yeterli olmayıp bu beklentinin korunmasına engel teşkil eden bir kamu yararının da bulunmaması gerekmektedir.

Uyuşmazlıkta; davacının "İç Mekan Tasarımı" ön lisans programına kayıt yaptırdığı tarihte yürürlükte olan 2021 Dikey Geçiş Sınavı Kılavuzu'nda, söz konusu ön lisans programından dikey geçiş yapılabilecek lisans programları; El Sanatları, Geleneksel Türk Sanatları, İç Mimarlık, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım, Mimarlık ve Tezhip Sanatı olarak sayılmış, 2023 Dikey Geçiş Sınavı Kılavuzu'nda da aynı düzenlemeye yer verilmiştir.

Davacı "İç Mekan Tasarımı" ön lisans programı son sınıf öğrencisi iken yayımlanan dava konusu 2025 Dikey Geçiş Sınavı Kılavuzu'nda ise, bu programdan dikey geçiş yapılabilecek lisans programları; İç Mimarlık, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım olarak belirlenmiş olup, önceki Kılavuzlarda sayılan El Sanatları, Geleneksel Türk Sanatları, Mimarlık ve Tezhip Sanatı programlarına yer verilmemiştir.
Davalı idarelerce, Yükseköğretim Kurumları Sınavı sonrası ayrılan kontenjanlar çerçevesinde Mimarlık Fakültelerinde okuyan öğrenci sayısı ile mezun sayısının fazla olduğu ve bu programa olan toplumsal ihtiyacın da giderek azalmaya başladığı, Geleneksel Türk Sanatları, Tezhip ve El Sanatları programları yönünden ise; toplumsal ihtiyacın son derece kısıtlı olduğu, kısıtlı sayıda olan toplumsal ihtiyacın Yükseköğretim Kurumları Sınavı sonrası ayrılan kontenjanlar ile karşılandığı, bu nedenle dava konusu Kılavuz'da anılan programlara yer verilmediği belirtilmektedir.

Bununla birlikte, İç Mekan Tasarımı ön lisans programına kayıt yaptıran davacının bu programda öğrenim görmek ve bu öğrenim nedeniyle kazanılan unvan veya haklardan yararlanmak amacıyla kayıt yaptırdığının kabul edilmesi gerektiği, söz konusu programa kayıt yaptırmanın, istisnai bir yol olan Dikey Geçiş Sınavı ile lisans programlarına geçiş yapma konusunda haklı beklenti oluşturmayacağı sonucuna varılmıştır.

Bu durumda, değişen ve gelişen durumlar ile oluşan ihtiyaçlar dikkate alınarak ön lisans programlarından dikey geçiş yapılabilecek lisans programlarının değiştirilmesi hususunda davalı idarelerin takdir yetkisi bulunduğundan, bu takdir yetkisi kapsamında idarelerce, lisans programlarında öğrenim gören mevcut öğrenci sayısı ile bu programlara olan toplumsal ihtiyacın yeniden değerlendirilmesi sonucunda kamu yararı gözetilerek yapılan değişiklikte hukuka aykırılık bulunmadığı gibi, idarelerce söz konusu değişiklik yapılırken ilgililerin haklı beklentilerinin göz ardı edilmemesi gerekmekte ise de; dava konusu Kılavuz'un yayımlandığı tarih itibarıyla Dikey Geçiş Sınavı başvurusu bulunmayan kişiler yönünden bir kazanılmış hak ve beklentinin söz konusu

olamayacağı ve bu kapsamda bulunan kişiler yönünden bir eksik düzenlemeden söz edilemeyeceği sonucuna varıldığından, dava konusu düzenlemede hukuka aykırılık görülmemiştir.

Nitekim; Dairemizin 26/11/2025 tarih ve E:2025/4002, K:2025/9160 sayılı kararı da aynı yöndedir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. DAVANIN REDDİNE,

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam ...TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, davacının adli yardım talebi kabul edildiğinden tahsil edilemeyen yargılama giderinin davacıdan tahsili için ilgili Vergi Dairesine müzekkere yazılmasına,

3. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca ... TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idarelere verilmesine,

4. 2577 sayılı Kanun'un 20/B maddesi uyarınca, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 5 (beş) gün içerisinde Danıştay Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 05/02/2026 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.